

K NEDOŽITÝM PĚTASEDMDESÁTINÁM PROFESORA JANA TAUBERA

7. července tohoto roku jsme vzpomenuli nedožitých pětasedmdesátých narozenin profesora dr. ing. Jana Taubera. V našem časopise byl v roce 1976 uveřejněn obsáhlejší rozbor sociologického díla prof. Taubera. Při příležitosti nedožitých narozenin si připomeňme některá fakta z jeho života.

Narodil se jako syn učitele ve Štítné na Valašsku. Byl poslední z jedenácti dětí a záhy osiřel. Nejprve vystudoval dvouletou obchodní školu a jako zaměstnaný knihovník státních ústavů zemědělských vlastním přičiněním dokompletoval středoškolské studium maturitou na gymnasiu, naučil se cizím jazykům a při zaměstnání vystudoval nejprve filosofickou a hned poté zemědělskou fakultu. Po válce, v roce 1945, vstoupil do KSČ a velmi aktivně se zúčastňoval politického života. V resortu zemědělství pracoval 50 let.

Jeho první větší dílo (disertační práce, která byla vydána tiskem — Vesmír, 1948, s. 200) mělo sociologický charakter — *Zemědělská výrobní družstva*. Poslední dílo, které napsal společně se svou dcerou ing. Věrou Tauberovou, CSc., *Schola ludus Comenii rediviva*, je syntézou pedagogiky, sociologie a umění (vyšlo jako skriptum filosofické fakulty University Karlovy v r. 1978). Během svého života napsal více než 120 prací.

Stále si uvědomoval, že problematika zemědělství souvisí se společenskou sférou. Sociologie venkova a zemědělství se stala jeho vědním oborem, proto ji stále propagoval a institucionálně zajišťoval. Založil a řídil Institut sociologie venkova a historie zemědělství při Výzkumném ústavu zemědělské ekonomiky v Praze. Po několika let vedl současně Československé zemědělské muzeum v zámku Kačina u Kutné Hory. Toto spojení bylo pro prof. Taubera zcela zákonité — vycházel vždy z integrace sociologie a historie, zejména v době, kdy se o toto spojení vedly spory. Byl zakladatelem časopisu Sborník ÚVTI — Sociologie a historie zemědělství a po léta byl předsedou redakční rady tohoto časopisu. Prof. Tauber dal podnět ke zřízení Institutu světového zemědělství na VŠZ v Praze, po tři léta jej řídil a přednášel zde sociologii se zřetelem k rozvojovým zemím.

V roce 1963 se stal řádným profesorem sociologie venkova. Záhy poté přešel na Vysokou školu zemědělskou jako vedoucí katedry sociologie venkova a historie zemědělství na provozně-ekonomické fakultě. Zde budoval obor, tvořil a přednášel předmět sociologie zemědělství, vychovával své spolupracovníky a posluchače. Organizoval postgraduální studium v oboru sociologie zemědělství na této fakultě. Během své pedagogické činnosti působil jako vedoucí sociologických laboratorí na zámku Kačina, v Suchdole u Kutné Hory, v Broumově na Tachovsku a na konci v Brništi u České Lípy. V laboratořích uskutečňoval nejen řadu výzkumů, ale působil jako poradce v sociálních otázkách pro tamnější JZD a státní statky a jako spiritus agens kulturního a osvětového života.

V roce 1972 odešel do důchodu. V té době byl držitelem dvou zlatých medailí za zásluhy o zemědělskou vědu, jež mu udělila ČSAZ a VŠZ.

Postihnout velkou práci prof. Taubera, vypsát všechny jeho zásluhy, by bylo velmi nesnadné. Krom toho, že byl známým vědcem a vynikajícím organizátorem, byl oblíbeným, vlídným a přejícím člověkem. Rozdával povzbuzení, podněty a pomoc v dobách pro něho samotného obtížných, což patřilo k samotným základům jeho laskavé, fascinující osobnosti.

Ing. Věra Dvořáková